

Dossier: E17-parking Waasmunster

Gefaseerd maaibeheer i.f.v. vlinderherstel

! Pilootproject voor Oost-Vlaanderen !

Evaluatie 2018

Dossier: E17-parking Waasmunster

Gefaseerd maai-beheer i.f.v. vlinderherstel

! Pilootproject voor Oost-Vlaanderen !

Evaluatie 2018

Inhoudstafel

1.	Inleiding	blz. 3
2.	Gezamenlijk overleg (ter plaatse) dd. 9/4/2018	blz. 3
3.	Chronologisch vervolg na 9/4/2018	blz. 4
4.	Evaluatie 2018 met vergelijkend cijfermateriaal	blz. 5
	4.1 Chronologisch verloop 2018	blz. 5
	4.2 Algemene conclusie 2018	blz. 6

Bijlagen:

1:	Nieuw maaischema van toepassing vanaf 2015	blz. 8
----	--	--------

1) Inleiding: wat voorafging

Aansluitend met het dossier van 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016 en 2017 (kan op verzoek elektronisch bezorgd worden).

Inhoud:

- * problematiek onverantwoord maaibeheer (2010);
- * voorstellen tot remediëring met duidelijke win-win situatie voor alle betrokken partijen (stoppen sluikestorten, vlinderherstel en forse bezuinigingen op de koop toe)(2010);
- * start pilootproject voor Oost-Vlaanderen (2011);
- * verderzetting pilootproject voor Oost-Vlaanderen (2012 + 2013 + 2014 + 2015 + 2016 + 2017 + 2018).

Dit nieuwe dossier zal gebruikt worden als evaluatie voor het seizoen 2018.

2) Gezamenlijk overleg (ter plaatse) dd. 9/4/2018

Verslag evaluatieoverleg gefaseerd maaibeheer parking E-17 Waasmunster 09/04/2018

Aanwezig: Pieter Vincke (gemeente Waasmunster), Tom De Kegel (AWV), Ortwin Hoffmann (project dagvlinders Durme- en Scheldegebied) en Robbert Schepers (Regionaal Landschap Schelde-Durme)

Evaluatie 2017

Maaien

- De eerste maaibeurt werd niet uitgevoerd en de 'tweede' maaibeurt werd pas half november uitgevoerd.
- Het plantje struikheide werd afgepaald voor de maaiwerken door Ortwin.

Werkpunten:

- Tom zal ervoor zorgen dat de maaibeurten volgend jaar beter opgevolgd worden. Vanaf 2019 gaat er ook een nieuwe aanbesteding van start waarbij nog meer in detail zal beschreven worden hoe er op de parking gemaaid moet worden en met welk materiaal, zodat de aannemer er niet meer van onderuit kan.

Monitoring

Zie dossier Ortwin. Het aangepaste maaibeheer heeft nog steeds een positief effect!

Varia

- Sandrine is veranderd van job en zal zich dus niet meer bezig houden met het maaibeheer. Eerste contactpersoon is Tom.
- Afvalwater gebouwen: Pieter Vincke heeft vanuit de gemeente een officiële brief gestuurd. Medio 2018 zou de parking/de gebouwen heringericht worden waarbij ze zullen moeten voldoen aan de huidige milieunormen. Tom is hier voorlopig niet van op de hoogte en vraagt info bij de collega die bezig is met de toekomstige concessies.
- Tom vraagt na of er uitbreidingsplannen zijn van de gebouwen/parking bij deze herinrichting.
- Tom polst bij de bevoegde collega of er op dit moment in de concessie een clause opgenomen is over het (ecologisch) maaibeheer. Indien dit niet het geval is moet dit bij een nieuwe concessieovereenkomst best opgenomen worden. Op die manier wordt een goed beheer ook op lange termijn verzekerd.

Dossier E17-parking Waasmunster - pilootproject Oost-Vlaanderen gefaseerd maaibeheer

- Sandrine had vorig jaar beloofd om de kostprijs van het maaibeheer voor en na het gefaseerd maaibeheer te vergelijken om te bekijken of dit nu goedkoper is of niet. Volgens Tom is dit vrij eenvoudig te vergelijken als de prijzen voor de nieuwe aanbesteding binnen zijn.
- Infoborden: 1 bord op de parking richting Gent is beklad met stift, 1 aan de kant richting Antwerpen is uitgetrokken. Dit wordt gemeld aan de territoriale toezichter (Sara Podevyn).

Planning 2018

Monitoring

Ortwin zal ook in 2018 de monitoring verder verzorgen, waarvoor dank.

Afpalen van het plantje struikheide met nieuw afspanlint zou ook terug nuttig zijn. Maaien van heide voor verjonging gebeurd best om de 8 a 10 jaar, dus daar kunnen we nog even mee wachten. Maaien van het struikje gebeurt wel best in het voorjaar.

3) Chronologisch vervolg na 9/4/2018

Maand februari 2018

18/2/2018: E17-parking richting Antwerpen: ik verwittig Sandrine dat het informatiebord dichtst bij de snackbar uitgetrokken is en op de grond ligt met het verzoek dit opnieuw te willen laten plaatsen. Inmiddels is het herplaatst.

Maand maart 2018

12/3/2018: E17-parking richting Gent: ik verwittig Sandrine met het verzoek tot herstelling dat er opnieuw een deel van de afsluiting aan de gracht t.h.v. de picknicktafeltjes beschadigd is. De draad is van bovenaf naar beneden toe omgeplooid om er alzo te kunnen overkruipen. De draad blijft ook in deze omgeplooidde situatie hangen.

Erik Castelein (dienst AWV) laat weten dat er voorlopig geen afsluitingen meer zullen hersteld worden; men wil eerst een duidelijk zicht krijgen op de oorzaak van de veelvuldige beschadigingen. Mijn bedenking: hoe kan men zo iets controleren zonder camera's en/of permanent toezicht?... Voor ons als buurtbewoners geeft dit absoluut geen veiligheidsgevoel meer te weten dat inbrekers en/of transmigranten nu zonder enige belemmering onze woonwijk kunnen "binnenvallen"...

Hij laat weten dat er overleg is met zowel de lokale als de federale politie. Deze informatie bezorg ik aan zowel Carry Decler (= onze coördinator BIN) en Tom De Beer (= ons aanspreekpunt lokale politie). Aan het gemeentebestuur Waasmunster heb ik ook de vraag gesteld of er (financieel) medewerking zou kunnen verleend worden eventueel in samenspraak met de provincie maar hierop heb ik nooit enige reactie mogen ontvangen.

Maand april 2018

9/4/2018: tijdens de jaarlijkse evaluatie, dit keer eens ter plaatste op de E17-parking, weet Tom De Kegel (dienst AWV) ons mee te delen dat de boomopslag in de beek alsook de onderste takken van de bomen opgesnoeid zijn i.f.v. de vluchtelingenproblematiek. Alzo wordt het moeilijker om zich te verbergen. En het bos, wat mijn vermoedens bevestigd (zie evaluatiedossier 2017), is wel degelijk gebruikt als slaap- en verstekingsplaats voor vluchtelingen. Dat is de reden waarom de afsluiting van boven tot beneden volledig is doorgeknipt om toegang tot het bos met hoge adelaarsvarens te verschaffen. Tom zal vanaf nu het gefaseerd maaibeheer opvolgen i.p.v. Cathy Reynvoet. Hij zal o.a. telkens aanwezig zijn als er gemaaid moet worden om toe te zien of het volgens het plan zal uitgevoerd worden.

Maand augustus 2018

22/8/2018: op beide E17-parkings is in stroken gemaaid zoals voorzien in het maaischema (het maaien kan al enkele dagen geleden uitgevoerd zijn maar hierop heb ik geen zicht).

Maand oktober 2018

7/10/2018: t.h.v. de Eekhoekstraat zijn er vlak aan deze zandwegel ondertussen al 3 vrij grote openingen en dit over verschillende meters. Ofwel is de draad van boven naar beneden doorgeknipt en/of plat geduwd tot tegen de grond. Dit wil toch zeggen dat er hoe langer hoe meer dubieuze activiteiten plaatsvinden! Inclusief de nog altijd grote opening t.h.v. het bos zijn er nu dus al 4 serieuze openingen. Via onze BIN-coördinator en buurtbewoner Werner De Nijs (NV&A) heb ik dit opnieuw aangekaart en blijkbaar is de dienst AWV nu toch bereid om de nodige herstellingen uit te voeren. Men is geschrokken over de aard en de omvang van de beschadigingen. Misschien is er zelfs een link naar een drietal recente inbraken in onze nabije woonomgeving?... Het is geweten dat de parkings als vluchtroute gebruikt worden.

29/10/2018: de grachten op beide parkings zijn gemaaid alsook de grasstrook vlak ernaast.

4) Evaluatie 2018 met vergelijkend cijfermateriaal

Zie spreadsheet in bijlage "E17 parking evaluatie 2018.xlsx".

4.1) Chronologisch verloop 2018

Maand maart 2018

Quasi de hele maand, behoudens één enkele kortstondige opflakking, blijven de temperaturen te laag in combinatie met neerslag. Er zijn zelfs enkele nachten waarbij het opnieuw vriest. De overwinterende vlinders blijven nog verscholen en dus nog geen stapbeurten.

Maand april 2018

Ook deze maand blijft ondermaats qua temperaturen waardoor geen vlinders en dus ook maar 1 stapbeurt.

Maand mei 2018

Wel betere temperaturen, maar geen stapbeurten kunnen doen omwille van vlinderreis Cyprus met aansluitend linker knieperikelen.

Maand juni 2018

De goede temperaturen houden aan, maar geen stapbeurten kunnen doen omwille van aanhoudende linker knieperikelen.

Maand juli 2018

Ondertussen is het duidelijk: sinds april is er geen druppel regen meer gevallen. Het blijft extreem droog en ook extreem heet. Hoe langer hoe meer begint alles te verdorren en te verdrogen. Na enige tijd blijkt dat alle warmterecords gesneuveld zijn en dat zelfs de extreem hete zomer van 1976 achterhaald is... Er is een algemeen sproeiverbod van kracht geworden. Ook nu heb ik nog geen stapbeurten kunnen doen omwille van de linker knieperikelen (NMR: meniscusprobleem).

Maand augustus 2018

Geen stapbeurten kunnen doen omwille van linker knieperikelen.

Maand september 2018

Geen stapbeurten kunnen doen omwille van linker knieperikelen.

4.2) Algemene conclusie 2018

Het is de afgelopen jaren altijd wel iets met het weer dat steeds meer afwijkt van het normaal te verwachten weerpatroon... Klimaatopwarming is de oorzaak.

2018 was een bijzonder weerjaar. Een warme en droge lente, een zeer warme en zeer droge zomer en een lang warm najaar. Veel zon betekende goede vliegomstandigheden voor veel vlinders, maar aanhoudende droogte leidde tot slechte voortplantingsomstandigheden. Dit was in het najaar al duidelijk te merken bij vlinders met een tweede generatie. Gaat de droogte van 2018 leiden tot een miserabel vlinderjaar 2019? De toekomst zal het uitwijzen... Het negativisme heeft blijkbaar toch wel de bovenhand.

Omwille van het beperkt aantal stapbeurten geen primeurs kunnen waarnemen en ook het aantal soorten is hierdoor allicht onderschat. Hoe meer stapbeurten, hoe groter de kans op primeurs en hoe hoger het aantal soorten dat je kunt waarnemen. Het omgekeerde geldt ook...

Sinds de start van het gefaseerd maaibeheer in 2011 is er in 2018 (in tegenstelling tot de vorige jaren) gemaaid volgens de gemaakte afspraken.

Europees Milieu Agentschap: "De trend van veel graslandvlinders in Europa is slecht. Sinds 1990 nam de stand met maar liefst 50% af (op basis van 3.500 vlinderroutes)! Het behoud en herstel van bloemrijke graslanden is primordiaal zodat de achteruitgang van biodiversiteit kan gestopt worden.". Ondertussen bevestigen andere onafhankelijke wetenschappelijke studies deze negatieve tendens niet alleen van graslandvlinders, maar van de vlinderstand in het algemeen.

Icarusblauwtjes als voorbeeld: vanaf de start van het gefaseerd maaibeheer in 2011 is er onmiddellijk een fors herstel opgetreden daar waar ze ervoor quasi volledig verdwenen waren. Uit de landelijke vlindertellingen blijkt al een jarenlange achteruitgang daar waar het vroeger een heel algemene graslandvlinder was.

Dit toont het belang aan van het gefaseerd maaibeheer op de E17-parkings Waasmunster!

Sinds de opstart in 2014 van eveneens gefaseerd maaibeheer op de E17-parking Gentbrugge wordt daar maar 1 keer per jaar achter de afsluiting gemaaid. Vlindermonitoring gebeurt er niet. Nochtans is het duidelijk dat vooral de graslandvlinders ook daar baat bij zullen hebben. Ze hebben echt nood aan bloemrijke graslanden om niet verder bedreigd te worden in hun voortbestaan! En openbare bermten worden helaas hoe langer hoe belangrijker in ons verarmende landschap...

De Nederlandse Vlinderstichting is vanaf mei 2017 gestart met een grootschalige actie "Mijn berm bloeit". Ze willen zeer sterk inzetten op het vlindervriendelijk maken van openbare bermten langs wegen en ook in de steden. In ons nog steeds monotoner wordende landschap zijn openbare bermten hoe langer hoe meer jammer genoeg een laatste toevluchtsoord voor vlinders aan het worden. En deze bermten wil men in Nederland dan optimaal vlinderrijk gaan

inrichten. Hiervoor is speciaal een nectarindex ontwikkeld: hoe beter aannemers hierop scoren, hoe meer kans ze nog blijven maken om overheidsopdrachten te mogen uitvoeren. Dit werkt stimulerend en de 1e bevindingen/resultaten zijn schitterend te noemen.

Nederlandse Vlinderstichting - Titia Wolterbeek (directeur): wil sinds 2013 het evaluatiedossier jaarlijks blijven ontvangen ter opvolging + nemen op in hun bibliotheek wegens "waardevol door compleetheid". Ik zal dit blijven behartigen.

Bijlage 1: nieuw maaischema van toepassing vanaf 2015

